Umboðsmaður Alþingis

00 610

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

	Bls.
Áritun endurskoðanda	2
Skýrsla og áritun stjórnenda	3
Yfirlit um afkomu ársins	4
Efnahagsreikningur	5
Sjóðstreymisyfirlit	6
Skýringar	7 - 11
Fylgiskjal með ársreikningi	12

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til forseta Alþingis

Álit

Ég hef endurskoðað meðfylgjandi ársreikning umboðsmanns Alþingis fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnenda, yfirlit um afkomu ársins, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit mitt að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu umboðsmanns Alþingis á árinu 2022, efnahag 31.desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög sem um stofnunina gilda.

Grundvöllur fyrir áliti

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð mín samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér fyrir neðan. Ég er óháður umboðsmanni Alþingis í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og hef uppfyllt ákvæði þeirra. Ég tel að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit mitt á.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur skrifstofu umboðsmanns Alþingis eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið endurskoðanda er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit endurskoðandans. Nægjanleg vissa er mikil vissa, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila muni uppgötva allar verulegar skekkjur, séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun mín er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni.

Endurskoðandi upplýsir stjórnendur umboðsmanns Alþingis um áætlað umfang endurskoðunarinnar og um mikilvæg atriði sem kunna að koma upp við endurskoðunina, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Kópavogi 28. apríl 2023.

AT-Ráðgjöf ehf.

Árni Tómasson, endurskoðandi.

Skýrsla og áritun stjórnenda

Umboðsmaður Alþingis er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérlaga. Hlutverk stofnunarinnar samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með stjórnsýslu ríkis og sveitarfélaga.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 01 og málaflokk 20 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 346,1 milljón og afkoma kr. 26,3 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 57,9 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 103,8 milljónir.

Ársverk hjá skrifstofu umboðsmanns Alþingis á árinu 2022 voru 17,2. Heildarlaunakostnaður að viðbættum launatengdum gjöldum nam kr. 276,9 milljónum.

Það er álit okkar að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu skrifstofu umboðsmanns Alþingis í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga.

Forstöðumaður og rekstrarstjóri staðfesta hér með ársreikning skrifstofu umboðsmanns Alþingis fyrir árið 2022 með undirritun sinni.

Reykjavík, 28. apríl 2023.

Skúli Magnússon

Umboðsmaður Alþingis

Kolbrún B. Bjarnadóttir

Rekstrarstjóri

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrartekjur			
Framlag ríkissjóðs	2	342.500.000	318.000.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	2	3.563.822	3.613.467
Rekstrartekjur samtals		346.063.822	321.613.467
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	3	279.175.267	267.840.811
Annar rekstrarkostnaður	4	37.072.734	34.681.797
Afskriftir	5	3.563.822	3.613.467
Rekstrargjöld samtals		319.811.823	306.136.075
Afkoma fyrir fjármagnsliði		26.251.999	15.477.392
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur og gengishagnaður		190	58.417
Vaxtagjöld		(179)	(843)
		11	57.574
Afkoma ársins		26.252.010	15.534.966

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir	6		
Áhöld, tæki og búnaður		14.355.389	14.061.268
Aðrar eignir		880.000	880.000
Fastafjármunir samtals		15.235.389	14.941.268
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur við tengda aðila	7	85.950.997	57.140.387
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	8	172.296	533.058
Handbært fé		2.433.662	3.472.264
Veltufjármunir samtals		88.556.955	61.145.709
Eignir samtals		103.792.344	76.086.977
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	9		
Hrein eign		57.879.976	31.627.966
Eigið fé samtals		57.879.976	31.627.966
Skuldir			
Skammtímaskuldir:			
Viðskiptaskuldir		908.747	918.335
Ýmsar skammtímaskuldir	10	25.601.307	25.374.540
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	11	19.402.314	18.166.136
Skuldir samtals		45.912.368	44.459.011
Eigið fé og skuldir samtals		103.792.344	76.086.977
Aðrar upplýsingar	12		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		26.252.010	15.534.966
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5	3.563.822	3.613.467
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	(3.563.822)	(3.613.467)
		26.252.010	15.534.966
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda:			
Viðskiptakröfur við tengda aðila		(28.810.610)	(9.957.175)
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		360.762	417.176
Skammtímaskuldir að frádreginni frestun tekjufærslu		217.179	(7.727.561)
		(28.232.669)	(17.267.560)
Handbært fé (til rekstrar)/ frá rekstri		(1.980.659)	(1.732.594)
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	6	(3.857.943)	(1.846.178)
		(3.857.943)	(1.846.178)
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag	2	4.800.000	4.600.000
		4.800.000	4.600.000
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		(1.038.602)	1.021.228
Handbært fé í byrjun árs		3.472.264	2.451.036
Handbært fé í árslok		2.433.662	3.472.264

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál nr. 123/2015, en samkvæmt þeim gilda lög um ársreikninga nr. 3/2006. Auk þess er tekið mið af ákvörðunum reikningsskilaráðs ríkisins, sem skipað er í samræmi við ákvæði 63. gr. laga um opinber fjármál, ákvæða í IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) auk reglugerðar um framsetningu og innihald ársreikninga nr. 696/2019 eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins.

Við skráningu viðskipta er stuðst við kostnaðarverðsreglu. Um mat á virði eigna, skulda, tekna og gjalda gilda viðeigandi lagafyrirmæli og almennar reikningsskilareglur.

Innlausn tekna

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.
Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur af almennum bankainnstæðum færast hjá ríkissjóði.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Ef eignar er aflað á verði sem víkur verulega frá gangvirði, er viðkomandi eign færð við gangvirði í efnahagsreikningi og mismunurinn til tekna eða gjalda í yfirliti um afkomu.
Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað/10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.
Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Hagnaður eða tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.
Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar, frh.

Kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

Fyrirframgreiddur kostnaður er eignfærður við kostnaðarverði.
Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Skuldir

Skuldir aðrar en frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Um frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda er vísað til skýringar nr. 11.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Sundurliðanir og skýringar

2 Tekjufærsla fjárveitinga

	2022	2021
Heildarfjárveiting á fjárlögum	347.300.000	322.600.000
Fjárveiting til fjárfestinga, færð á frestaðar tekjur sjá skýringu nr. 11	(4.800.000)	(4.600.000)
Tekjufærsla fjárveitinga til rekstrar	342.500.000	318.000.000
Reiknuð tekjufærsla frestaðra tekna	3.563.822	3.613.467
	346.063.822	321.613.467

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og uppsafnaða stöðu í árslok:

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Fjárveiting samtals
Fjárveiting ársins samkvæmt fjárlögum og fjáraukalögum	342.500.000	4.800.000	347.300.000
Uppsöfnuð staða fjárveitinga í upphafi árs (umframráðstafað)	31.627.966	3.224.868	34.852.834
Ráðstöfun fjárveitinga á árinu til rekstrar/til fjárfestinga	(316.247.990)	(3.857.943)	(320.105.933)
Uppsöfnuð staða fjárveitinga í lok árs (umframráðstafað)	57.879.976	4.166.925	62.046.901

3 Laun og launatengd gjöld

	2022	2021
Laun	225.953.835	225.864.243
Orlof, breyting	231.788	(7.966.720)
Launatengd gjöld	50.651.117	47.746.535
Starfsmannakostnaður	2.338.527	2.196.753
	279.175.267	267.840.811
Meðalfjöldi stöðugilda	17,2	17,3

4 Annar rekstrarkostnaður

	2022	2021
Húsnæðiskostnaður		
Viðhald, aðkeypt vinna og efni	1.251.625	2.714.904
Leigugjöld	1.218.420	913.780
Fasteignagjöld	4.270.570	5.038.832
Öryggisgæsla	2.095.652	1.985.885
Rafmagn og hiti	820.378	1.138.266
Ræsting og hreinlætisvörur	359.413	331.693
Tryggingar	180.640	170.077
Aðrar rekstrarvörur	378.450	413.780
	10.575.148	12.707.217
Skrifstofukostnaður		
Aðkeypt sérfræðiþjónusta	3.131.956	2.118.159
Önnur aðkeypt þjónusta	991.190	998.656
Hugbúnaður og rekstur upplýsingakerfa	6.079.342	8.071.745
Viðhald og endurnýjun áhalda og búnaðar	715.932	855.046
Símakostnaður og afnotagjöld	1.327.278	1.339.692
Bækur, blöð, ritföng og rekstrarvörur	4.090.419	2.170.993
Auglýsingar, útgáfa og kynningarstarfsemi	476.181	401.565
Ferðakostnaður	1.410.008	0
Fundir, ráðstefnur og námskeið/(endurgreitt)	86.500	(295.449)
Aðkeyptur akstur	703.555	837.411
Fæðiskostnaður	4.468.771	3.747.635
Móttaka gesta og gjafir	977.445	73.476
Pósburðargjöld	910.988	890.151
Þvottur, grímur og sorphreinsun	604.409	412.860
Annar skrifstofukostnaður	523.612	352.640
	26.497.586	21.974.580
Annar rekstrarkostnaður samtals	37.072.734	34.681.797

Sundurliðanir og skýringar, frh.

5 Afskriftir

	2022	2021
Áhöld, húsgögn, skrifstofuvélar o.þ.h.	3.563.822	3.613.467
	3.563.822	3.613.467

6 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Áhöld, tæki og búnaður	14.355.389	14.061.268
Aðrar eignir	880.000	880.000
	15.235.389	14.941.268

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2022:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2022	29.849.094	909.800	30.758.894
Viðbætur á árinu	3.857.943	0	3.857.943
	33.707.037	909.800	34.616.837
Afskriftir 1.1.2022	15.787.826	29.800	15.817.626
Afskrift ársins	3.563.822	0	3.563.822
	19.351.648	29.800	19.381.448
Staða 31.12.2022	14.355.389	880.000	15.235.389

7 Viðskiptakröfur við tengda aðila

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.
Kröfur á tengda aðila greinast þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	85.950.997	57.305.754
Viðskiptareikningur við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	0	(165.367)
	85.950.997	57.140.387

8 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

	31.12.2022	31.12.2021
Fyrirframgreiddur kostnaður	2.194	57.537
Virðisaukaskattskrafa	170.102	475.521
	172.296	533.058

9 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum

Hrein eign	2022	2021
Jöfnuður 1.1.	31.627.966	16.093.000
Afkoma ársins	26.252.010	15.534.966
Jöfnuður 31.12.	57.879.976	31.627.966

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eigin fjár yfir á næsta ár er háð samþykki fjármála- og efnahags-ráðuneytis. Er þar byggt á reglum sem ráðuneytið setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál og að höfðu samráði við viðkomandi stofnun. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Sundurliðanir og skýringar, frh.

10 Ýmsar skammtímaskuldir

	31.12.2022	31.12.2021
Ógreitt orlof	25.601.307	25.369.519
Ógreidd laun	0	5.021
	25.601.307	25.374.540

11 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignanna í formi afskrifta. Til mótvægis við eignfærsluna er færður liður, Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga, sem endurspeglar fjármögnun ríkisins á viðkomandi eignum, að viðbættri ónýttri fjárveitingu en að frádregnu því sem ofnýtt hefur verið. Skuldaliður þessi færist til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða fellur niður við sölu þeirra, nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2022	31.12.2021
Fjárheimild til fjárfestinga sem búið er að nýta	15.235.389	14.941.268
Ónotuð fjárfestingarheimild í árslok	4.166.925	3.224.868
Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga	19.402.314	18.166.136

	Nýtt fjárveiting til fjárfestinga	Ónýtt(ofnýtt) fjárveiting	Samt. frestun tekjufærslu
Staða 1.1.2022	14.941.268	3.224.868	18.166.136
Fjárveiting til fjárfestinga skv. fjárlögum	0	4.800.000	4.800.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	3.857.943	(3.857.943)	0
Reiknuð tekjufærsla frestaðra tekna	(3.563.822)	0	(3.563.822)
	15.235.389	4.166.925	19.402.314

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 3,2 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

12 Aðrar upplýsingar

Húsnæði

Samkvæmt ákvörðun Alþingis hefur umboðsmaður Alþingis afnot af húsnæðinu Templarasund 5, Reykjavík vegna starfsemi sinnar án sérstaks endurgjalds, en tekur að sér allan rekstrarkostnað tengdan húsnæðinu.

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa, ótímabundið. Árlegar greiðslur vegna þjónustusamninga nema um 3,4 milljónum króna.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir, eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF. Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Lífeyriskuldbindingar

Lífeyrisskuldbindingar eru áhvílandi vegna núverandi og fyrrverandi starfsmanna skrifstofu umboðsmanns Alþingis. Þessar lífeyrisskuldbindingar eru færðar hjá ríkissjóði fyrir allar ríkisstofnanir í A-hluta.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Samkvæmt fjárlögum og fjáraukalögum 2022	342.000.000	4.800.000	346.800.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda	500.000	0	500.000
Fjárveiting ársins	342.500.000	4.800.000	347.300.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2021	31.627.966	3.224.868	34.852.834
Breyting fjárveitinga á grundvelli reglugerðar nr. 566/2021	0	0	0
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	374.127.966	8.024.868	382.152.834
Ráðstöfun ársins samkvæmt rekstrarreikningi að frádregnum sértekjum	(316.247.990)	(3.857.943)	(320.105.933)
Staða fjárveitinga í lok árs 2022	57.879.976	4.166.925	62.046.901

Hlutfall afkomu 2022 af heildarfjárveitingu	7,7%
Hlutfall uppsafnaðrar afkomu af heildarfjárveitingu	16,9%